

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre... 10 kor.
Negyedévre... 4 "

Helyben házhoz hordva:
Egész évre... 20 kor.
Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
Egész évre... 24 kor.
Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
kedd utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaadására
vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 14.

Kilépnek-e Tiszáék?

Amióta ismeretessé lett Tisza Kálmán azon szenzációs nyilatkozata, hogy ha a szabadelvű párt el nem fogadja az ő módosításait a szönyegen levő inkompatibilitási javaslatához, kilép a pártból, — semmiféle kérdés nem izgatja jobban a politikai és társadalmi köröket, mint az, hogy vajjon kilépnek csakugyan Tiszáék a szabadelvű pártból?

A szabadelvű párt eddigi tárgyalásai után most már teljesen bizonyos, Tisza Kálmán vállalkozása tökéletes kudarczczal fog végződni. Hiába próbálták meg alkalmazni a görög tüznek minden nemét. Tisza István gróf jó előre, hónapokkal ezelőtt lemondott inkompatibilis, dúsan jövedelmező állásairól (igaz, hogy a legtöbb haszonnal járó igazgatóságba az öcscsét ültette be), hogy az inkompatibilitási vitában teljes erkölcsi súlyával vehessen részt, — a gárda tagjai nem követték ugyan az alvezér példáját, de annál jobban folytatták az akna munkát a kulisszák mögött, — apja a 12-ik órában megteszi a szenzációs nyilatkozatot, melyet előbb egy bécsi lap mint on dit közöl, majd az Egyetértésben megerősít ő maga is, — a liberális sajtó szörnyüködve írja, hogy csak nem fogják kidobni a párt megalapítóját, — — — de mindez nem használt semmit: Tisza István grófnak

(apja már el sem ment hétfőn a párt gyűlésére) legyenyhébb módosítását (éppen azt, amelyet előre hirdettek, hogy Tisza az állami szállítók és termelők érdekében tenni fog) is mereven visszautasított a párt óriási többsége. Még a gárdából is alig szavazott egynéhány mellette.

A hétfői párthatározat után kétségtelen immár, hogy hasonló sors vár Tiszáék többi módosításaira is.

Tisza Kálmán feltétele, amelytől kilépését tette függővé, most már bizonyos levén, érthető, hogy minden érdeklődés afelé fordul: vajjon beváltja-e Tisza fenyegetését és ha igen, talál-e követőkre.

A legtöbben tamáskodnak benne. Sokszor hallották már, hogy az öreg »generális« ígéretet tett, sőt »szent meggyőződésére« is hivatkozott, — még sem lett belőle semmi. De meg régi pártjának az idő jeleit nem értő maradékai nem tudják elképzelni a kormánypártot — megalapítója és régi generálisa nélkül. Igaz, hogy a hatalmas generálisból egyszerű, szürke közlegény lett, igaz, hogy régi tekintélyének romjait is maga alá temette a magyar alkotmány elleni merénylete, a hirhedt Tisza-lex, — de szörnyen megapadt számu hívei inkább azt is elhiszik, hogy — felfelé folyik a Tisza, mintsem azt elhagyják, hogy Széllnek immár feleslegessé lett a Tiszák gyámkodó támogatása.

Mások ismerik ugyan Tiszát, tudják, hogy amily görcsösen kapaszkodott egykor a bársonyszékbe, éppen olyan görcsösen

ragaszkodik a hatalmon levő párthoz, de — szeretnék, ha mielőbb megvalósítaná fenyegetését, — ezek már nem csak azt tudják biztosan, hogy ki fog lépni, hanem azt is, hogy pártot fog alapítani (legalább megkísérli) a »megtámadott« protestántlizmus védelmére.

Ezekkel szemben Tiszának mostani leibzurnálja, az »Egyetértés« a következőket írja:

A hétfői vereség deprimálta ugyan Tiszáékat, de mindamellert merő lehetlenség volna még prognosztikont csinálni, hogy a dolgok hova fejlődnek, kilépnek-e a Tisza Kálmán hívei, vagy se. Egy kis töredéke a Tisza-csoportnak nagyon harcias hangulatban van és már a tegnapi konferencia után is azt szerette volna legjobban, ha menten kilépnek. Ennek azonban ellene van Tisza Kálmán is, gróf Tisza István is. *Tisza Kálmán azt akarja, hogy senki se lépjen ki vele, ha ő maga kilépne is, gróf Tisza István pedig arra az álláspontra helyezkedik, hogy semmiesetre se kell kilépni*, mert ezzel teljesen átengednék a teret azoknak, akik amugy is csak azon iparkodnak, hogy a párt régi elemeit kiszorítsák.

A »generális« tehát — mint beszélük — egyáltalában nem kívánja, hogy a kormánypárt tagjai közül bárki is kilépjen vele együtt, ha arra kerülne a sor, hogy ő ott hagyja a Lloyd-klubot. Ő maga esetleg le akarja vonni a konzekvenciákat, ha arra érezné magát készletve, hogy a javaslat ellen szavazzon, de hogy hívei

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A n y a.

Írta: Mányiné-Prigl Olga.

A leány összefogta vékony, fiatalos keblén a könnyű hálóköntöst és elfujta a lámpát. A felső ablaküvegen keresztül, a meddig nem ért a függöny, a hold világított be, olykor egy darab felhő, szeszélyes alaku, különös formájú felhő, a mi elől behunyják szemüket a gyerekek, kis agyuk lázas fantáziájával ezer alakot látva benne. A leány rég megtanulta, hogy nem kell félni a fellegetektől, most azért szinte jól esett neki, álmatlan szemmel bámulni a pára és gőz-kolosszust, a minek eredete, aktívbőző párarétegek, a hold, a csillagok körfutása, mind mind ugyszólván a kis ujjában volt. Hiszen éppen ma dícsérték meg érte, míg a szegény Véghné... Nem tudja elfelejteni, milyen sápadtan, idegesen beszélt, olyan képtelen dolgokat magyarázott, hogy a kis leányok összenevettek az első padban. Beke, az igazgató ur, szinte még kiálthatatlanabb volt mint máskor, csak azért is mindenbe belekötött, és a vörös pufók képével olyanokat fujt, hogy a szegény kis sovány Véghné majd elfujta.

— Több gondot, több gondot az iskolára, — gesztikulált a szegény asszonynak. Sajnálom, de nem vagyok megelégedve...

Felém fordult és szélesre huzta az arcát: önnek kisasszony gratulálok!

A kezét nyujtotta, de a jó Isten bocsássa

meg a bűnöm, — nem bírtam volna megérinteni. Olyan különös keze van, hogy mindig megborzadok, ha ránézek. Nem tudom hogy van, de a kezükről megismerem az embereket. Es én Bekétől félni tudnék.

Szegény kis Véghné is látszik, hogy a lelkéből utálja, azért szinte még idegesebb előtte. Szeretne menekülni innen, de le van kötve, ha az urát nem helyezik el, ő sem mehet tovább.

Az ura a két felsőbb osztályt tanítja és nagyon szeretik, mert eszes, egyes ember. Egy kisebb kalibertű lángész, a ki érvényesülni tudna, ha tere és alkalmá volna hozzá. De a másolási írásmunkát jobban fizetik, mint a lyrai dolgozatait, — legalább egyelőre, s így Végh ur, élve a praktikus közmondással, többre becsüli a verebet mára s lantját a por fedti. Ha egy néha mégis kedve volna hozzá, meglepi valami megmagyarázhatlan varázs, ha megcsendül lelkében a dal s valami úgy hívja, köti a sima fehér papiroshoz, a hol nincs szám, nincs rubrika, a hol ő maga alkot, fest, játszik egyszerre, — mondom, a legtökéletesebb szimfoniát egyszerre el tudja hallgattatni az a gügyögő apró teremtes, az Istenségtől földre küldött talány, a ki minduntalan visszacsalja a földi meayországba. Es a papiros üresen marad.

A leány éppen abban a pillanatban szunynyadt el, a mikor egyszerre kopogtatás hallatszott az utca felől. Halk, de azért határozott kopogás. Figyelni kezdett. Magára kapta a nagy kendőjét, s vigyázva félre huzta a függönyt.

Meglepetve kiáltott fel: ni Végh! — hát maga mit keres itt ilyenkor?

A hold előbujt éppen és megvilágította a férfi sápadt arcát. A hangja reszketett, míg beszélt:

— Édes jó kisasszony, egyedül vagyunk, a kis fiunk talán már haldoklik, a feleségem nem bír magával és én sem bírok vele... Ha Istent ismer, jöjjön és segítsen rajtunk.

A leány gondolkodás nélkül öltözni kezdett. Magára kapott egy szürke felső ruhát, sietve bekötötte a fejét s könnyű házi cipőjébe pár pillanat alatt kint volt az utcán.

A merre elhaladtak, csukva voltak az ablakok, a zsalukáterek lezárva sötétteltek, csak szélről, az utca végén derengett két molli függönyös kicsi ablakon keresztül világosság az éjszakába. Barátságos fény innen kívülről, reszkető mécs világ, talán halottat virrasztó gyertyaláng odabenn.

Halkan nyitottak be a szobába, úgy hogy a kicsi vékony asszony, a ki két kezébe temetett arcczal ott térdelt az ágy mellett, észre sem vette őket. Egy tálba jég volt mellette letéve, körülötte vizes borogatások heverték. Az asztalon megkezdett íráskor, számtani feladványok javításai, aláhuzgálva kék, piros czeruzával.

A kicsi, aranyozott bölcös csendes. Meglibben olykor a függönye, az forró, sebes lélegzetvételtől, félig nyitva a lázas kis száj, arczocskája, mint két tűz rózsza.

Nincs valami szomorubb, mint egy beteg gyermek. A gyöngö lélek vergődése a még gyöngébb testben, olyan mint a fiók galambé,

is kilépjenek vele, azt nemcsak hogy nem követeli, de még azt se kívánja, hogy a fia, gróf Tisza István lépjen ki vele együtt. Mindamellett a Tisza-csoport tagjai el voltak határozva arra, hogy ha Tisza Kálmán elhagyná a szabadelvű pártkört, úgy ők is feltétlenül vele tartanak.

A Tisza-csoport egyik-másik tagja azt óhajtotta, hogy minél előbb vigyék dülőre a dolgot és határozzák el, kilépnek-e, vagy se. Ámde gróf Tisza István ellene volt minden elhamarkodott cselekedetnek. Sőt hangoztatta, hogy senmi esetre sem ajánlatos a kivonulás. Bizonyos elemek csak ezt várják, hogy aztán ők jussanak felszínre és azt tehesék a pártban, a mit akarnak. Már csak ennek meggátolására is szükségesnek mondta, hogy benn maradjanak. Ez azonban a csoport némelyik tagjának nem volt inyére és gróf Tisza Istvánnak mindent el kellett követnie, hogy az izgatott kedélyeket lecsillapítsa.

Az Egyetértésnek e szavaiból pedig arra lehet következtetni, — hogy Tisza Kálmán sem fog kilépni, hanem — egyszerűen félrevonul a politikai pályától, mely az utolsó időben úgy sem termelt borostyánt számára, de annál több megálázást és kudarcot hozott reá.

Néppárti gyűlés.

Az ipolysági választó kerület néppárti polgárai *Ipolyságon* 1901. évi május hó 19-én vasárnapon, d. u. 2 órakor a főtéren néppárti népgyűlést fognak tartani, a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó. Tartja: *Zichy* Nándor gróf.
2. A mi céljaink. Tartja: *Major* Ferencz, orsz. képviselő.

akit alig eresztettek még utjára pelyhes szárnyon, már is a széllal kell viaskodnia. Oh hányat sodor le fekete éjszakába!

Az édesanya szíve pedig olyan, mint a tenger. Nincs határa, végtelen az, talán az egekig ér és csupa szeretet. Két máriát kéreng fölötté unos-untalan. Ragyogó reménység az egyik, fekete gondnak hívják a másikat. Szárnyuk beéri a végtelent és egymásba ölelkezik.

Ha láttatok-e vízbefulót, a ki szalmaszálla kapaszkodik, úgy bizott a szegény asszony a fiatal leányban. Szinte gépiesen követte szavait. Olyan volt mint a gyerek. És a leány is elfelejtette abban a pillanatban minden tudományát s a csillagokat úgy látta, mint Isten szemét. A nagy, a jó Isten örökké szemét, a ki igazságot tesz.

Az Isten, a szent, az örökkévaló, úgy teremtette az ember lelkét, hogy szabadon kiönlhesse érzelmeit. Az erdő visszacsengő kacagásunk, siránkozó szavunkat meghallgatja a pusztaság. Ugy, de nem maradt mindig üres az erdő és néma a pusztaság. A »másik« ember már megnyirbálta lelkünk szárnyait s a mint jött több ember, — a megölhetés küzdelmei lelkünkre békót szoritottak. A »nagy piaczon« a mit életnek neveznek, vaskorlátok mögé kell zárni a szívet, azt a végtelentengert és e zörgő lánczaak a neve: kötelesség. Sirj, neves, de emellett hibátlanul állj helyt, mert ellipor a sok éhes ember.

De Véghné úgy érezte, hogy lehullottak róla azok a vaskapcsok. Sirva fakadt ott az iskolás leányok szeme láttára. És hibát csinált olyan egyszerű dologban, a min máskor ő maga is csodálkozott. A sok mosolygó életpiros arc között csak azt a bágyadt kis fejcskét, lázas szemeket látta, a ki tekintetével az anyját kereste.

3. A kerületi néppártiról. Tartja: *Follin* János ipolysági plebános.
4. A néppártiról. Tartja: *Kálmán* Károly orsz. képviselő.
5. Elnöki zárszó.

A többség magyar.

Örvendetesen haladunk az ország magyarosodása tekintetében. A magyarság szaporodása, a magyar szó terjedése a leghatalmasabb fegyver ellenségeskedő nemzetiségeink ellen, kiknek az volt a magyarosító törekvések ellen egyetlen érvelésük s védőeszközük, hogy az ország lakosságának csak kissebb felét teszik a magyarok.

Ez állítást megsemmisítette a legutóbbi népszámlálás eredménye, a mely szerint a *magyar anyanyelvűek* száma a *magyar anyaországban* 1900. december hó. ap végén 8.452,000 egyént tett, vagyis a népességnek 50.62 százalékát.

Továbbá a magyar faj fejlődése tekintetében igen fontos tény az, hogy míg a magyar anyanyelvűek országos átlagban 11.64 százalékkal szaporodtak, addig a nem magyar ajkúak szaporodása csak 8.66 százalékot tett. Egész határozottsággal kimondhatjuk tehát azt az örvendetest eredményt, hogy a magyar anyaország népességében a magyar ajkúak már elérték a feltétlen többséget.

ORSZAGGYÜLES.

A főrendiház ülése.

Budapest, máj. 14.

Elnök *Csáky* Albin gróf.

Az ülés 11 órakor kezdődött s minden vita nélkül letárgyalták vagy tudomásul vették a különféle apróbb javaslatot és jelentést, s megválasztották a delegátusokat.

Rátértek azután az *Adria javaslatra*, melyhez *Zichy* Nándor gróf szolt s elmondván a tíz évi lekötöttség s az adómentesség elleni kifogásait, általánosságban elfogadja a javaslatot.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter védi a javaslatot s fejtegeti az *Adria* szolgáltatainak fontosságát.

Esterházy János gróf statisztikát olvas fel, mely szerint husz év mulva annak a szubvenciónak az összegéből, melyet az *Adria* kap, annak összes hajói, összes telepei, alaptőkéje és fiunei palotája is kifizetnek. Tehát mindent ingyen adunk nekik. Nem szavazza meg a javaslatot.

Hegedüs Sándor miniszter a statisztikát majd tanulmányozni fogja, de annyit már is megjegyez, hogy *Esterházy* abból indult ki, hogy az *Adria* keresménye a kiadást mindig fedezi s így a szubvenció tiszta nyereség. Ez tévedés. Kimutatja, hogy többször volt deficítje. Azon felül kifejtette *Esterházy* a számításból az új 8, s esetleg 10 év mulva 2 új hajó építését, pedig a szubvenció jórészt ezért adatik.

Ezután általánosságban elfogadták a javaslatot s rátértek a részletekre, melyeket szintén elfogadtak.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 14.

Perczel Dezső elnöklete alatt rátért ma a ház az *összeférhetlenségi javaslat* részletes tárgyalására.

A tanárok inkompatibilitása.

Az első szakasznál *Végh* Arthur adott be módosítást, hogy az országos képzőművészeti tanácsnak, a nemzeti muzeum igazgatóságának, muzeumok és könyvtárak országos tanácsának és több hasonló intézmény tanácsának tagjai is kivétesen az inkompatibilitás alól.

Csávolszky Lajos inkább összeszorítani akarja a szakaszt s azt kívánja, hogy a felsorolt országos és fővárosi intézetek igazgatói, tanácsbeli tagjai s az egyetemi és műegyetemi tanárookra is terjesztessék ki az inkompatibilitás.

Szell Kálmán miniszterelnök: *Csávolszky* módosítását a budapesti egyetemi tanárookra azért is mellőzendőnek tartja, mert nem akarja az egyetemi tanárok kizárásával a ház értelmi színvonalát csökkenteni. *Végh* módosítását azonban elfogadja.

Polónyi Géza mindenekelőtt a zsűriszerű bíráskodás ellen szolt. Azután kijelenti, hogy az olyan törvény, mely személyek ellen hozatik, szerencsétlen alkotás. De meg mi értelme van annak, hogy a kolozsvári egyetemi tanári kar inkompatibilis, míg a budapesti nem? Miért? Talán annak az értelmi színvonalja — mint a miniszterelnök mondta — nem emelné a képviselőház színvonalát? Szóló csatlakozik *Csávolszky* módosításához, de maga is módosítást ad be, mely szerint nem csak a kinevezettek, hanem azok is inkompatibilisek, akik a kormányval való szerződés alapján töltönek be valami állást.

Szell Kálmán: A budapesti egyetemi tanár ráér a Házba eljárni, de a kolozsvári hogyan tegyen eleget e két kötelességnek. A szerződésekre nézve azt mondja, hogy nem is ismer olyan hivatalnokot, aki szerződéses és egyúttal nem volna kinevezve. Nem fogadja el a módosítást.

Kitüntetések és javadalmazások.

Holló Lajos rámutat a *kitüntetésekre, javadalmazásokra*. Indítványt ad be, hogy a képviselők képviselőségük alatt s utána 3 év alatt semmi kitüntetést, sem közszolgálati megbízást javadalmazást el nem fogadhatnak.

Szell Kálmán miniszterelnök Egyéni szempontból s hozzá teszi: túlzott szempontból elismeri, hogy *Holló*nak igaza van. Nagyobb függési viszonyban a kormánytól, aki valamit akar, mint aki valamit kap. De a veséket vizsgálni nem lehet. Az adminisztráció érdekében nem tartja helyesnek, hogy a képviselő semmi közszolgálatot ne fogadhasson el. Ez az országra is káros, mert a legalkalmasabb férfiaktól fosztanak meg. Nem fogadja el a módosítást.

Rohonyi Gyula előadó szavai után szava zásra került a dolog. *Polónyi* és *Holló* indítványa mellett csak a szélsőbal állott fel. Az eredeti pontok mellett az egész többség.

Madarász József itt szót kért s azt kérte, hogy pontonként szavazzanak. Egyúttal kijelenti, hogy neki az egész javaslat nem kell, mert az a képviselőház, mely összeférhetlenségi törvényt. Ő azt szeretné, ne legyen semmiféle kivétel, minden állás összeférhetetlen.

A ház pontonként szavaz s az első szakasz minden pontját elfogadták.

Szell Kálmán kéri, hogy félórára a Ház függessze föl a tanácskozást, mert neki a főrendiház ülésén van dolga.

Félóra szünet.

Szünet után

Titkos tanácsosok és kamarások.

Barabás Béla: Pártja nevében szólal fel. A szakasz keretében szóvá teszi, mondja ki az összeférhetlenségi törvény a cs. és kir. titkos tanácsosok és kamarások összeférhetlenségét. (Zajos helyeslés balról.) Mert, ugymond minden képviselőnek függetlennek kell lennie úgy felülről mint alulról.

— Ugy van! Nagy helyeslés a szélsőbalon.

Mert nem lehetnek függetlenek azok, akik az osztrák császár kezébe hűségkötést tesznek, mely eskü őket fölfelé az osztrák uralkodóháztól függővé teszi. S amint közjogi függésről van szó, az már összeférhetlen. S az nem képzelhető, hogy egy ilyen cs. és kir. kamarás a dynasztia eszméit magáévé ne tegye. Csak egy példát hoz fel. A minap felkértek egy ilyen kir. kamarást vállaljon mandátumot függetlenségi programmal, mire ez azt felelte, ő nem lehet függetlenségi képviselő, mert hisz ő a király kamarása.

Rakovszky István: No ez is jól tudta a hivatását.

Barabás Béla: Módosítást ad be, mely szerint mondja ki a ház, hogy a belső titkos tanácsosok és kir. kamarások ne lesessenek képviselők. (Eljenzés balról).

Szell Kálmán miniszterelnök: Vitatja Barabással szemben, hogy úgy a kamarások, mint a tanácsosok nem bírnak közjogi helyzettel. Ez nem egyéb mint egy üres cím, kitüntetés, melynek kizárása nem lehet erős demokratikus felfogás, de nem ok, hogy összeférhetlen legyen. Kéri a módosítást elvetni. — Egyrészt megjegyzi, hogy a kamarások nem németül, hanem latinul tesznek esküt.

A rendjelesek.

Rakovszky István: A legnagyobb készséggel hozzájárul Barabás módosításához, de abban egy kis lézapot lát. Ha a függetlenségi párt oly demokratikus, nem volt szabad figyelmen kívül elkerülnie, hogy épp úgy összeférhetlen az, ki *István* és *Lipót* rendeket bír. (Helyeslés balról).

Módosítást ad be, mely szerint a házból kizárattassanak a kitüntetettek. Csodálkozik, hogy a hol oly nagy közjogi férfiak ülnek, mint a függetlenségi párt, mint Thaly Kálmán, Eötvös, Komjáthy, Györfy, nem vették figyelembe az 1797-iki törvényt, mely kizárja a képviselők kitüntetését. Szell Kálmán csak örülni fog ezen, mert nem fognak a nyakára járni kitüntetésekért. (Eljenzés, taps a baloldalon).

Gajári Ödön: Rakovszkyval szemben kimutatja, hogy sem a kamarások sem a tanácsosok nem lehetnek összeférhetetlenek. Kijelenti, hogy senkit személyes kitüntetés előtt meg nem kérdezek, elfogadja-e vagy sem. Kéri elvetni a módosítást.

Pichler Győző: T. Ház!

Hörster Ottó: A legifjabb kamarás! (Derűtség.)

Pichler Győző: Azt vitatja, hogy igenis a kamarások és tanácsosok bírnak közjogi helyzettel s címüket csak akkor nyerik el, ha erre a hűségkötést tették. A kitüntetések, melyeket függetlenségi kaptak, nem kérték azt s nem mint képviselők kapták azt a kitüntetést, de Györfy Elek mint az ügyvédi kamara elnöke *Taly* Kálmán pedig a párisi kiállításnál szerzett érdemei előismerésül.

Kubinyi György: Hozzájárul Rakovszky indítványához s csak azt kívánja hozzátenni, hogy kitüntetések tisztán a ház elnöke és a miniszterek fogadhatók el. (Helyeslés).

Szell Kálmán miniszterelnök: Nem akarja ezt törvényileg kizárni, mert mindég előjöhettek esetek, mikor érdemes férfiakat ki kell tüntetni, nem mint képviselő lesz ez kitüntetve, de mint a társadalom kitüntetett bajnoka.

Pichler rém meséket mondott a hűségkötésről, de ő biztosíthatja, hogy az eskü oly hazafias, hogy azt Pichler is lehetné. (Óriási derűtség).

Hörster Ottó: Szeretném Pichlert mint titkos tanácsost látni. (Derűtség).

A Ház a szakaszt változatlanul elfogadja.

A harmadik szakasznál **Rakovszky** indítványozza, hogy képviselő ne lehessen, aki képviselőségét valamely vállalat prospektuson, nyomtatványon kitüntetni engedi.

Indoklásul fölolvassa a brassói zöldszácsok újságczikkéit, mely Tolnay képviselőt vá-

dolja, hogy képviselőségi minőségével reklámot csap a külföldi biztosító intézeteknek. Fölolvassa a newyorki biztosító intézetnek kronstadtban kelt hirdetését, melynek aláírása német és így hangzik: „Max Arányi lantags bageordneter (tartománygyűlési képviselő.) Ofen-Pest.

Szell Kálmán feleli: Kérdés összeférhetetlen-e az illető képviselő állásában, vagy nem? Ha nem, — használhatja.

Mivel **Rakovszky** Kuliuyi Gézát aposztrofálja, Kuliuyi személyes kérdésben kijelenti, hogy támogatja Bánffy, még kormányzását helyeselte. Támogatja Szell-t, míg működése a hazának üdvös. Ha más meggyőződése lesz, nyíltan megmondja. (Hangos éljenzés).

Szell: Csak tessék! Szeretem!

Rakovszky: Bocsnat, félreértés van a dolgban. Összetévesztettem **Kubinyi** Gézát, **Kubinyi** Gyurkával. (Derűtség perczekig.)

Arányi kijelentette, hogy a hirdetést most látja először. Az ügyöket elcsapja. Tiltakozik az Ofen-Pest ellen.

A szakaszt elfogadták, a vitát holnap folytatják.

Kornevillei harangok.

Kezdték a kis harangok, gyors tempóban, allegretto: bim-bam, bim-bam, változnak az idők, változnak az emberek is.

Aztán megszólalt egy-egy komorabb, öreg harang is, mely már tapasztalt, látott, hallott sokat s tud olvasni a fellegek járásából: bim-bam, jó lesz kinek-kinek készülnie, más idők következnek, elmúlt a gondtalan mulatozás kora az aranyborju körül.

Most pedig valamennyi, kicsi és nagy, vékony és öreg harangot egyszerre meghuzták, mint valami nagy ünnepen vagy valami prádés halottnak. Hangos csilingelés és komor bongás egymásba olvadnak, mint a hogy egymásba olvadnak ünnep és temetés. Temessük a képviselőségből meggazdagodni akarókat s üdvözöljük az új kor hajnalát, mikor a honatyák nem a bankosztalékok szelvényeire, hanem a háromszinü tiszta zászlóra fognak esküdni.

Olyan kellemes operettnek indul ez a harangjáték, hogy öröm lesz tapsolni rája.

Ime az egész operett rövid vázlat:

I. FELVONÁS.

A kis harangok kezdenek csilingelni. Harangozó **Bánffy Dezső** báró, de nem *huzza*, hanem huzattatik általa, mert muszáj. 1897. márcz. 24-én Várossy Gyula egy interpellációjára **Bánffy Dezső** báró kijelenti, hogy indítványt fog tenni egy bizottság kiküldésére, mely az összeférhetlenségi törvényt revideálja. A harangozó odalép a harangkötélhez.

A következő üléseken megtörténik egy csomó összeférhetlenségi bejelentés, hadd tudja meg az ország, kinek fog szólni a harangszó? Operett-buffóként föllép néhány szocialista, a kik százával küldik a bejelentéseket. A közönség kaczag, de a harangok nem akarnak szólni.

Végre kellő sürgetések után 1897. április 8-án megválasztják **Bánffy** báró indítványára a revizionális bizottságot. A várva-várt kis harangok megcsendülnek, a közönség tapsol, a harangozó pedig elkeseredetten hajlong a tapsolók előtt:

— Hiszen csak tudnátok, micsoda vidám kedvvel harangozok én itt nektek. A függöny legördül.

II. FELVONÁS.

Harangozó a felvonás eljén **Bánffy Dezső** báró. Huzza, de nagyon keservesen. A közvélemény szeretné már a megígért javaslatot beterjesztve látni. Zug a tömeg, viharzik az elégtelenség s a harangozó elcsapatik. Erélyes ember lép a harangkötélhez: **Rakovszky** István s megmutatja, hogyan kell az öreg harangot megkondítani, hogyan kell a képviselőházat az iparlovagoktól megtisztítani? A hang erőssége kissé megdöbbeneti a közönséget, de mert tiszta, megtapsolják érte. S mikor az öreg harang mellé odaáll **Szell K.**, kénytelen **Rakovszky** módját követni.

Követi, bár a közönség nem igen tudja, jószántából-e vagy muszájból? Annyi igaz, hogy az arczáról nem látszik nemakarás-féle elfojtott nyögések nyoma.

A felvonás vége közeledik. Az énekar megfelelő festői csoportokba tömörül: ellenzék, volt nemzetipárt, volt disszidensek, mindenkire hajlani kész szabadelvü viasz-pártiak s végül egy elkomorult ábrázatu kis csapat: a Tisza-klikk. Amazok fortissimo éneklék a végjeleneget, ezek egy pár disszonáns, hamis hanggal igyekeznek feltűnni. E festői tabló közepette **Szell Kálmán** felmutatja a kész javaslatot s a függöny legördül.

III. FELVONÁS.

Ezt várjuk most nagy érdeklődéssel. A kibontakozást.

Mi lesz a szereplőkkel?

Egyiknek már szájába adják a mély értelmű elmélkedést:

— Menni vagy nem menni?

A mi a husos fazék prózájára átfordítva ennyit teszen:

— Enni vagy nem enni?

A közönség feszült figyelemmel vár, a színpadon megnézik, jól fog-e szólni a harang a végső jelenetnél, a szereplők egy része pedig előre nézi, hogy mikor a meghalási jelenet következik, hová essék? Ha bukni kell, jobb puhára pottyanni, mint keményre.

A mi kiválóan szeretett, bár kissé megvedlett dicsőségü generálisunk valószínűleg megtér pihenni hű csatlósai keblére. Jó is lesz. Mert ha beváltja fenyegetését és át megy az ellenzékre, akkor ugyan alig fog találni csapatot, amelynek generálisa lehetne.

Jó lesz, ha biztosabb hely után néznek a következő inkompatibilis honatyák:

Andrássy Tivadar gróf, ifj. Abrányi Kornél, Agoston József, Bedő Albert, Benke Gyula, Berzeviczy Albert, Bessenyei Ferencz, Bethlen Balázs gróf, Chernel György, Chorin Ferencz, Csávossy Béla, Dániel Căbor, Demkó Pál, Egyedi Arthur, Falk Miksa, Farbak István, Fiáth Miklós, Gajári Géza, Gajári Ödön, Györfy Gyula, Heltai Ferencz, Hieronymi Károly, Karácsonyi Jenő gróf, Klubusiczky Jenő, Kubinyi Arpád, Kubinyi Géza, Kubinyi György, Láncai Leó, Láng Lajos, Lónyay Géza, Maléter Zoltán, Mandel Pál, Matlekovics Sándor, Matiska Péter, Mezei Mór, Miklós Ödön, Mikszáth Kálmán, Mohay Sándor, Münnich Aurél, Nákó Kálmán gróf, Neményi Ambrus, Neumann Armin, Nopcsa Elek báró, Ország Sándor, Orley Kálmán, Papp Géza, Polyák Béla, Pulszky Agost, Ráth Péter, Rosenberg Gyula dr., Rudnyánszky Béla, Ruffy Pál, Sámuel Lázár, Szabó Imre, Szájbély Gyula, Szemere Attila, Szerb

György, Széchenyi Aladár gróf, Szily Pongrácz, Szivák Imre, Szimialovszky Valér, Teleki Géza gróf, Teleki Sándor gróf, Tisza István gróf, Tolnay Lajos, Veszter Imre, Végh Artur, Vörös László, Weisz Berthold, Wolfner Tivadar.

Szerencsére van mindeniknek egy-egy alátéző párnája: kis viczinális, bankocská vagy gyáracská. Jól fog esni a megérdemelt nyugalom a téllenség után.

Van azonban valaki, aki elbizakodottságában jólevegő kirugta maga alól a párnát. Lemondott minden állásáról; most pedig úgy hallatszik, a kornevillei harangok első sorban neki szólanak.

Bukni akar minden áron.

A hogy tetszik. Maga választotta magának ezt a nem díszes szerepet, magára vessen, ha nagyot talál koppanni is, az állá is a végső jelenetnél.

Hanem annyi igaz, hogy ez a valaki hatásos végjelenetet fog szerezni a közönség épülésére.

S ez a valaki: Tisza István gróf.

K. A.

A szini évad meghosszabbítása.

Az első szini szezon végén bebizonyult az a korábbi feltévéstünk, hogy a nagyváradi színtársulat nehezen fog megküzdeni a nyári hónapokkal, mikor a Szigligeti-színház zárva lesz.

A város felírt a miniszterhez, hogy Brassót, Marosvásárhelyt és Nagyszebenet csatolják Nagyváradhoz s ez által tegyék lehetővé egy új színház és színtársulat existenciáját. De hát ennél a dolognál is úgy jártunk, mint minden más kérelmünkkel, a miniszter nem vette figyelembe.

Igy aztán Somogyi Károly szinigazgató a nyári hónapokban elmehet nagy társulattal Gyulára, Szarvasra, Békésre stb.

Ez megbénítja Nagyvárad színészetét, tönkre teszi fejlődését, mert a szinigazgatót anyagilag kimeríti, ami Nagyvárad jövő színészetére csak káros befolyással lenne.

Ezt akarja Somogyi Károly szinigazgató elkerülni azzal, hogy a nagyváradi szezon kitalolja júniusra is és így csupán 3 hónapig kelene vándoruttra kelni a társulatának.

Nagyvárad azért volt fontos posztó eddig a színészetre, mert egy nagy társulatot összetarthatott az igazgató egy nyáron s a téli állomásra kitűnő, jól összetanult társulattal vonulhatott be. Hol van most egy ilyen nyári állomás a Somogyi társulata részére? Gyulán vagy Békésen?

A sziniszereződés szerint Somogyi szinigazgató évenként tíz hónapon keresztül játszhat, de ha május 1-én túl előadásokat akar tartani, erre engedélyt kell kérnie a szinügyi bizottságtól.

Alig két hete május hóra megkapta az engedélyt s most ismét június közepéig akarja meghosszabbítani a sziniévadot.

Vannak, akik ezt nem szívesen adják meg, pedig ezek nem tesznek jó szolgálatot Nagyvárad szinügyének. Végre is a Somogyi érdeke a nagyváradi színészet érdeke is s még a vádját sem vehetjük magunkra annak, hogy minden fontosabb ok nélkül az igazgató érdeke ellen teszünk.

A szinügyi bizottság ma, szerdán délután tart ülést Somogyi kérelme tárgyában s hiszünk, hogy a szinügyi bizottság megadja az engedélyt a szini szezon meghosszabbítására.

Az ülésre a következő meghívót bocsátották ki:

A szinügyi bizottság tagjait tisztelettel felkérem, hogy a f. hó 15-én d. u. 3 órakor a városháza termében tartandó ülésen megjelenni szíveskedjenek.

Tárgy: Somogyi Károly szinigazgató kérelme a szini időnyek 1901. június 15-ig leendő meghosszabbítása tárgyában.

Nagyvárad, 1901. május 14.

Dr. Hoványi Géza,
szinügyi biz. elnök.

UJDONSAGOK.

Osztrák turul madár Nagyváradon.

Mégis csak igazuk van azoknak, akik a német sógort folyton összeköltetésbe hozzák azzal az ugynevezett »hunczuli«-sággal. Ha látja, hogy a magyar undorodik a kétfejű sástól, előszed egy olyan madarat, amelyik bizonyára tetszik fog neki s melynek jegyében meglehetősen nagy adhatja tovább osztrák portékáit. Például a turul. Nemcsak vevőt, de még szubvenziót is hoz a németnek.

Mint kislát, Nagyváradon is van raktára a Temesvárról szállított Turul madaras mödlingi osztrák cipőeknek. Nem rég óta fogják a »gimplit« a Turul madárral a Bémer-téren levő boltban, melynek homlokzatán nagy aranyos betűkkel ragyog a czég »Temesvári Turul, magyar cipőgyár.« A napokban már feljelentést is tett ellene az ipartestület, hogy hamis czég alatt idegen gyártmányt árusít.

A főkapitány ma délelőtt Giraud Árpád alkaptányt kiküldte a helyszínére, aki az ipartestületi elnökkel meg is jelent. Megállapították, hogy a czég itteni vezetője Arany Albert, noha a temesvári Turul czég bizományosa s ilyen firmát is használ, — de Mödlingben készült cipőket árusít.

A rendőrség mindezek folytán leszerelte a »Turul« madarat s a temesvári czégtulajdonos köteles kiírni üzletére, hogy »Mödlingi cipő áruraktár.«

A megfelelő eljárást is megindították a »Turul« ellen, melyről kislát, hogy tulajdonképpen »kétfejű-sas.«

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 kr-ért. Kedden és esütőtörökön d. u. 8-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Május 15. A szinügyi bizottság ülése d. u. 3 órakor.
Május 15. A »Biharmegyei orvos-gyógyszerész- és természetudományi-Egylet« évi közgyűlését a (Jogakadémia).

Május 18. Jogász-majális a Püspök-fürdőben.
Május 25. Tisztai-majális a Püspök-fürdőben.

* Uj kuriai bíró. Ő felsége a király Grecsák Károly szegedi ítélőtáblai bírót a kuriához számföldtűi bíróvá nevezte ki. Grecsák különben már évek óta kíséző bíró a kurián és mint ilyen a fővárosban is lakik. Grecsák annak idején Verseczről mint nemzeti párti képviselő került fel Budapestre és itt a »Budapesti Tagblatt« szerkesztője is lett. Mandátuma lejártakor Szegedre neveztek ki táblai bírónak, de alig néhány nap múlva mint besorozott kíséző bíró ismét a fővárosba került. A budapesti hetedik kerület négy évvel ezelőtt törvényhatósági bizottsági tagnak is megválasztotta és ezt a tisztelet ma is betölti.

* Névváltoztatás. A belügyminiszter Hlavatsk József papmezői csendőrszervező vezetőkévének »Csanádi«-ra változtatását engedélyezte.

* A hamarai választások. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara iparos beltárgyjainak választását, mivel 25 darab szavazó-czédula elveszett, a kereskedelmi miniszter megsemmisítette s új választást rendelt el. A »Sz-g« azon hírt közölte, hogy Gerő Ármán főkapitány május hó 19-re tűzte ki az új választást. Erre nézve a rendőrségi sajtóirodából ezen értesítést vesszük: A Szabadság keddi számában a kamarai választás határidejéről megjelent közlemény téves. A törvény értelmében a kitűzés és választás között 4 heti határidő kötelező.

* Anyakönyvi kinevezések. A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Bihar vármegyében a szalárdi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Szűcs János községi iskolai tanítót nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezető-sénél és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

* Az olasz királyi ház családi öröm ünnepe, Morissani tanár szerint, mindennap várható. A királyné igen jó kedvben van és maga intézkedik a gyermekruhák beszerzése iránt. A királyné anyja, Milena montenegrói hercegné már megérkezett, hogy jelen legyen leánya lebetegedésénél. Milena hercegné egy ezüst bölcst hozott magával. Hír szerint az esetre, ha az újszülött fiúgyermek lesz, a czár fogja a keresztapai tisztelet elvállalni. Ez esetben egy nagyherceget fog Rómába küldeni.

* Csendőrség a fürdőkhöz. A csendőrpáncsnokság értesítette Biharvármegye alispánját, hogy május hó 10-15-ig a Püspök- és Félix-fürdőkhöz csendőr különítmény működik.

* Pályázat 48-as honvédeknek. A budavári honvédszobrokat megkoszorúzó hölgyek alapítványának kamata az idén 240 korona. Ezt a pénzt az alapító oklevél értelmében két szegény negyvennyolczas honvédnek, esetleg honvéd özvegynek vagy árvának kell kiadni. Az alapítvány kamataiért pályázóknak kérvényüket május 20-ig kell beadni a budapesti központi városháza iktató hivatalában.

* Szerbia csalódása. Draga királynőről megírták a lapok, hogy már két bölcst is kapott születendő gyermeke számára s tudvalevő, hogy néhány orvos is lézeng ott napi 1000 frank fizetéssel, akiknek csak a konak közelében szabad sétálniok, hogy a szükséges pillanatban kéznél legyenek. Mily másként hangzanak a tudósítások, melyeket a »Wr. S.-u. M.-Ztg« kapott. Ezek szerint szerb körökben néhány nap óta szenzációs hírek keringnek, melyek szerint a belgrádi lakosság rendkívüli izgalomban van és melyek nagyon különös kommentárokat adnak alkalmat. Ez izgalom első sorban arra a tényre vezethető vissza, hogy a hetek óta a világba széttelegrafált örvendetes családi esemény mindez óráig nem következett be. Belgrádban általános a hír, hogy a király és az ország egy reménnyel szegényebbek lettek, amely reményhez — egy orvosi tekintély véleménye szerint — sommi alapos ok nem volt.

* Kiderített gyilkosság. Rég elfeledett gyilkosságnak jöttek nyomára a napokban Réztelek községben, hol ezelőtt öt évvel hét gazdag marhakereskedőnek nyoma veszett. Annak idején a csendőrség nagy apparátussal nyomozta a két eltűntet, de eredményre nem jutottak; most is csak a véletlen folytán jött napfényre a dolog. Ezelőtt öt évvel történt, hogy a község alatt levő országot melletti Varjas-csárdában két dunántuli ember, Pacsai Ignác és Morócz Mihály marhakereskedők vásárról jövet megszálltak s azóta nyomuk vesztett. Családjuk akkor mindent elkövetett a kinyomozásukra, de csak annyira jutottak, hogy utoljára a Varjas-csárdában látták őket. A csárda akkori tulajdonosa Marcso György azt állította és tanukkal is igazolta, hogy a két utas hajnalban eltávozott. Két évvel ezelőtt Marcsozot emberölés miatt öt évi fegyházra

ítelték és jelenleg Illaván van. Időközben a csárda is újra került; Pajdák Sándor részleki lakos vette meg. A rozoga épületet az új tulajdonos szétbontatta; bontás közben két férfi holttestre bukkantak. Az esetet azonnal bejelentették a csendőrségnek és Fefér Vincze őrmester megállapította, hogy a két holttest az öt év előtt eltűnt Pacsai Ignác és Morócz Mihály hullái, kiket meggyilkoltak a náluk volt 2500 forintért. A törvényszéki vizsgálóbíró és ügyész tegnap voltak kint a helyszínen s megállapították a gyilkosságot, melyet alighanem a csárda volt gazdája Marczok György és eddig ismeretlen társai követtek el. Az esetről táviratilag értesítették a meggyilkoltak családjait.

* **A letéptett magyar zászló.** Az ó-becsei daloskör Csurgón hazafias hangversenyt rendezett. Ez alkalomból az épületre, hol a hangverseny volt, kitépték a nemzeti zászlót. Egy estilap jelentése szerint ezt a zászlót — valószínűleg csurgói szerb lakosok — letépték és a sárba tiporták. Nyomozás indult meg annak a kiderítésére, hogy kik követték el a dolgot.

* **A pénzügyigazgatóság nyári menetrendje.** A helybeli kir. pénzügyigazgatóság a mai naptól kezdve október 15-ig hétköznapokon reggeli 8 órától délután 2-ig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 8—11-ig tartja hivatalos óráit.

* **Kossuth Lajos születésének századik évfordulója.** A jövő év szeptember havában lesz századik évfordulója annak, hogy Kossuth Lajos született. E nevezetes napot egész Magyarország meg fogja ünnepelni. Több város e napon fogja leleplezni Kossuth Lajos szobrát, többi közt Szeged és Hódmezővásárhely is. Mind a két város országra szóló ünnepélyt tervez az alkalomra. Nagy ünnepély lesz Kossuth Lajos sírhelyén, Monokon is. A függetlenségi-, nép-, olvasó- és társas körök, egyesületek és asztaltársaságok mind külön ünnepélyeket rendeznek, úgy, hogy a nevezetes évforduló ünnepe méltó lesz a nagy hazafi emlékéhez.

* **Meglopott urnó.** Egy tűzér századosné zsebéből ma délelőtt a kispiacra kilopták az erszényt, mely harmincz koronát, több számlát, két arany fülbevalót, kék kővel és briliánsal tartalmazott. Aki az elveszett tárgyról hírt ad, jutalomban részesül.

* **A czár és Rotschild.** Pétervárról sürögnyög, hogy a czár fogadta Rotschild Edmondot, a kivel hosszasan tárgyalt az orosz-francia pénzügyi műveletről s a kötéendő szerződés pontjairól. A czár szívélyesen fogadta a Rotschild-bankház egyik főnökét, a kivel jófélőráig beszélt Oroszország pénzügyi viszonyairól.

* **Miért haragudott Viktória királynő Gladstonera.** Viktória királynőről tudva van, hogy Gladstone-t sohasem kedvelte. Egy angol főúr, a ki soká élt Viktória udvarában, most azt írja a „Quarterly Review”-ban, hogy a királynő azért haragudott Gladstonera, mert többnyire oly dolgokról referált neki, melyek a királynőt untatták. A királynő többször igyekezett megérteni ezt Gladstoneval, de eredménytelenül. Sokszor panaszkodott környezetének, hogy irtózik attól a pillanattól, midőn Gladstone-t fogadni kell. Annál jobban kedvelte a királynő Beaconsfieldet, a kiről azt mondotta, hogy sohasem látott mulattatóbb embert nálánál.

* **A családirtó.** Karsa József szobi lakos, közműves legény már régóta iszákos volt. Szombat este rendszerint elitta azt, a mit egész héten át keresett. E miatt feleségével, majd pedig a feleségének a szüleiivel állandóan veszekedett. Az asszony végre is megunt a dolgot és két gyermekét magához véve, még a mult ősszel elhagyta férjét és elköltözött a szüleihez. Ekkor történt, hogy Karsa ittas állapotban felkereste a feleségét, azt ugyancsak elverte, a miért azután 3 hónapi fogságra ítéltek el. Karsa e napokban töltötte ki ezt a büntetést s haza tért ismét falujába, a hol a helyett, hogy dolog után látott volna, teljesen az ivásnak adta magát. Szombat este is részeg volt már, a mikor haza tért lakására. Az egyedül-

lét nem tetszett neki, s mert most nem volt kivel veszekedjen, baltát vett a kezébe s azzal elindult a felesége lakására. Karsané egy udvarban lakott ugyan szüleiével, de külön fedél alatt. Férje szombat éjjel bement az udvarra, a szoba ajtót felfeszítette s mire Karsané felébredt, ő már ott állott az ágy előtt. Az asszony sikoltott, de ebben a pillanatban a brutális ember baltával fejére ütött és ketté hasította a koponyáját. Erre fölébredt a két kis gyermeke is, a 3 éves Laczi és a két éves Ilona. Nehogy árulói legyenek, ezeket is agyonverte. Az esetet csak tegnap reggel tudták meg, a mikor a csendőrök elfogták Karsát, mert a helyszínen vissza hagyott baltában Karsa tulajdonára ismertek s később Karsa maga is beismerte a gyilkosságot.

* **Amerikába szökött kereskedők.** Néhány héttel ezelőtt fizetésektelenséget jelentett a Fischer D. és társai című budapesti divatárú cég. A hitelezők akkor halasztást adtak a megszorult cégnek, de a halasztás nem használt és a cég tulajdonosai ezután csődöt mondtak. A hitelezők kérelmére zár alá került a cég Váci-utca 7. számú üzlethelyisége, de szabadon maradt a két főnök Fischer Dávid és Kohn Kálmán Károly. Úgy látszik, hogy a számadásuk nem lehetett nagyon tiszta, mert a két kereskedő egy héttel ezelőtt Budapestről nyomtalanul eltűnt és — hír szerint — Amerika felé vitorlázott.

* **Halál a mulatságon.** Véres multság volt vasárnap Szüddön. A községben vasárnaponként táncmulatságot szoktak tartani, mint vasárnap is az volt, mely alkalommal két leány, Farkas Julcsa és Mikár Anna féltékenykedésből összevesztettek s egymás haját és ruháját leszaggatták. A két leány szétválasztása végett közbe léptek a legények is, miközben Farkas Antal a verekedő Farkas Julcsa testvére arezul ütötte a másik leányt. Erre azután kitört az általános verekedés. Bodó András, a Mikár Anna udvarlója, szeretője védelmére kelt, kést rántott elő és Farkast mellbe szurta. A legények ezután két pártra szakadva támadtak egymásra, ki székkal, ki késsel vagy egyéb szerszámmal. Hiába volt minden kísérlet a rend helyreállítására, a verekedés csak akkor szűnt meg, a mikor egy Voncki Sándor nevű legény egy jai-kiáltással összeesett és még ott a helyszínen meghalt; keresztül szurták a szívért. Erre megijedtek a legények és szétfutottak; csupán Juhász Miklós, Furdók Sándor és Farkas Antal maradtak a helyszínen, mivel ezek oly súlyos sérülést szenvedtek, hogy ugy kellett őket elszállítani. Tegnapelőtt reggelre Farkas Antalszintén meghalt. A csendőrség és a vizsgálóbíró tegnap már a helyszínre mentek a vizsgálat megejtése végett.

* **Találtatott egy dugó fejnek használt esüst kupak.** Igazolt tulajdonosa jelentkezék **Mendelényi Béla** rendőrfogalmazónál, hol a tárgyat átveheti.

IRODALOM.

Alkalmi egyházi beszédek. Irta **Ruschek** Antal győri esperes-plebános. Most jelent meg e fényes kiállítású, 419 lapra terjedő kötet, mely a szerzőnek különféle és nevezetesebb alkalmakkor elmondott egyházi beszédeit tartalmazza. A választékos formában elmondott és emellett mindig zamatos magyarsággal ékeskedő szónoklati művek, miknek e szent beszédek méltán nevezhetők, egyrészt a legérdekesebb témákat dolgozzák fel, másrészt az ilyen ünnepies alkalmakra czélszerűen felhasználható bő anyagot szolgáltatnak. Az elmélkedő hívő úgy, mint a beszédre készülő pap, nagyon sok szép gondolatot és érzést találhat e könyvben, s azért predikáció-irodalmuk meglehetősen terjedelmes volta mellett is, Ruschek szent beszédei bizonyos tekintetben hízagot pótolnak, az egyházi szónoklat terén előkelő hanggal, finomabb színezéssel és gyengéd modorral bátorozottan kiváló helyet foglalnak el.

A tartalom következő:

Plebánia és hitközségi jubileumra, a lelkék iránt való szeretetről. Szent István király napján, a hazaszeretetről. Új plebános beiktatásokról. Magyar zarándoklat Lourdesba indulásakor. A lourdesi bazilikában. Ave Ave Mária. Plebániatemplom felszentelésekor. A kereszt és Nagyasszonyunk. Kegyelemkép jubileumán. Ezüstünnepélyekkor. Kereszteléskor. (2.) Szamaritanus beszéd. Esketéskor. (3.) Arany-misekor. Ezüst misés pap beszédje, köszönet, áldás. A katolikus legényegyesületről. Új plebános beiktatásakor. 900-dos jubileumra. Templom felszentelésekor. Halottak estéjén. A század befejezésekor: mulandó és örök élet. Szent-ségimádásokról. Kálvárián (Fájdalmas pénteken, Nagycsütörtökön, Nagypénteken). Házszenelésre. Első áldozásokról. Szerzetesi fogadalomteltől: a világ és a szerzetesi élet. Tanítóegyesület jubiláris közgyűlésén: az idealizmusról.

A gazdag tartalmu könyv ára 6 korona, diszes kötésben 7 korona 50 fillér. Szerzőnél Győrött, vagy a Stephaneum nyomdánál (Szent István-Társulat Budapest VIII., Szentkirályi u. 28). 5 kor., kötve 6 kor. 50 fill. Áldozópapoknak, lehetőség szerint, a szokásos módozatok mellett is.

Az Egyházi Közlöny 18. száma a következő tartalommal jelent meg: Vezércikk: Vörös május. — Egyházi értesítő. — Tárca: Szent Czeccilia vagy a zene hatalma. — Jézus Krisztus a földön. — Hétről-hétre. — A keresztért. — Utólagos igazságszolgáltatás. — A katolikus költő rehabilitálása. — Lelkipásztor. — Személyi hírek. — Memento. — Hírek. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

A megrendelések Budapest, VII., Szegényház-tér 8. szám alá a szerkesztőségbe küldendők. Előfizetési ára egy évre 10 korona.

TANUGY.

Az érettségi vizsgálatok sorrendje.

A nagyváradai tankerületi kir. főigazgató-sághoz tartozó középiskoláknál az iskolai év végén tartandó szóbeli érettségi vizsgálatokra a következő napok tűzettek ki:

Junius hó 1. és 3-án a nagyváradai áll. fő-reáliskolánál.
Junius 4. és 5-én a nagyváradai kath. fő-gimnáziumnál.
Junius 7., 8., 9., 10. és 11-én a belényesi fő-gimnáziumnál.
Junius 14. és 15-én a lugosi állami fő-gimnáziumnál.
Junius 17., 18. és 19-én a temesvári állami fő-reáliskolánál.
Junius 20., 21., 22. és 24. a temesvári kath. fő-gimnáziumnál.
Junius 25. és 26-án az aradi állami fő-reáliskolánál.
Junius 27., 28. és 30-án az aradi kir. fő-gimnáziumnál.

Elnök-helyettesektől kiküldettek: dr. Baka Manó budapesti egyet. ny. r. tanár a verseczi áll. fő-reáliskolához és Veress Ignác cz. főigazgató, nyug. áll. fő-gimnáziumi igazgató a fehértemplomi áll. fő-gimnáziumhoz, kik saját hatáskörükben fogják kitűzni a vizsgálat napjait.

Állami óvodáink. Már említettük, hogy a város által a Lóvásártér, Széles-, Nagy-Magyar- és Kaszárnya-utcán épített új óvodákhoz az óvónöket kinevezte. Mint illetékes helyről értesülünk, e négy óvoda junius 1-én kezd megállami jelleggel működését. Az óvónök e hó 31-én fogják a hivatalos esküt a kir. tanfelügyelőségnél letenni. Addig az óvodáknál mutatkozó csekély javítási munkálatok is teljesítetnek úgy, hogy a nyár folyamán ezen négy óvodánál szünetet ne kelljen tartani.

SZINHAZ

HETI MŰSOR.

Szerda:) Parasztbeesület és
Robin orvos.
Csütörtök: Cornevillei harangok.
Péntek: A bor.
Szombat: Szép Meluzina (előszőr.)
Vasárnap: Szép Meluzina.

Kornevillei harangok. Planquett bájos, zenei szépségekben gazdag operettjét, a Kornevillei harangokat újítják föl csütörtökön az e napra hirdetett Madarász helyett, amelynek előadását el kellett halasztani. A Kornevillei harangok főszerepei az énekes személyzet kiváló erői közt osztották ki. Szerpolettet — Amon Margit, Germain — Lányi Edit, Gáspár apót — Nyáray, Henry Márkit — Pintér játssza, aki az előadást rendezi.

Ünnepi előadások. E hó 16-án, áldozócsütörtökön két előadás lesz a Szigligeti-színházban. *Délután* Szigeti József régi, híres darabját a Csizmadia mint kísértet című népszínművet adják fél helyárok mellett, *este* a Kornevillei harangok kerül színpadra.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 206.

Pótbérlet 1. sz.

Nagyváradon, szerdán, 1901. május 15-én

PARASZTBECSÜLET.

Opera.

Ezt megelőzi:

Robin orvos.

Dramolett.

SZEMELYEK:

Garrik Dávid — — —	Nyáray Antal
Jachsón gyáros — — —	Peterdy Sándor
Mary, leánya — — —	E. Kovács Mariska
Mallam Arthur, ügyvéd — —	Pataky Béla
Edith, Mary dajkája — — —	Benkő Jolán

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr. Támlászek 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap csütörtökön, május 16-án

Cornevillei harangok.

Operette.

SPORT.

Értesítés. A május hó 16-ikára kitűzött *Lövészeti megnyitása és király lövészet*, a mennyiben a lőpályán fogamatba vett javítási munkálatok el nem készültek, május hó 19-ikre vasárnapra elnapoltatik, a miről a lövész egyesület tisztelt tagjai hírlapok által külön lesznek értesítve. Megbízásból Jankovich János, jegyző.

REGÉNY-CSARNOK.

Sibilla.

Irtá: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

94.

— Szever? kérdé sutogva.
— Igen méltóságod, azon férfi ki állását áldozza és életét veszélyezteti, hogy önnek szolgáljon.

— Több aranyat adok, mint itt évek hosszú során át kereshetne. De akadálytalanul haladhat-e el a fogoly az örök előtt.

— A lámpa, melyet kézről kézre adtak, alkalmas időben ki fog aludni s habár az éj nem is nagyon sötét, a homály elég mély, hogy eltakarja. Ha az idő itt lesz, jelt adok. Addig egészen csendesen maradjon a fogoly ezellájában.

A börtön ajtaja előtt állottak, de az ör vonakodott azt feltárni.

— Czelnál vagyunk? kérdé Sibilla.

— Igen, de kérem?

— Ah! igen, itt van e tekeres arany.

— Többet kisasszony, ez nagyon könnyű.

— Az ur átadja a többi, ha meg lesz mentve.

— Nem, én előre akarom. Később esetleg valami közbejöhethet. Nem bizalmatlanság kisasszony. Az ajtót nem nyitom ki addig, míg egész béretem meg nem kapom!

Mit tehetett Sibilla, mindent oda kellett adni az erőszakos embernek. Sok volt az s mégis elégedetlenség látszott Szever.

Roszkedvűen adta oda a lámpát azon utasítással, hogy tartsa meg. A kúcsot a jól olajozott zárba dugta s szóltanul megfordult, mialatt a lázasan várakozót belökte az ajtón, melyet azonnal lezárt.

Sibilla egy sötét űrben volt. A lámpa csak gyenge fényt vetett a padlóra. Bármennyire megerőltette érzeit, sem szeme, sem füle nem volt képes a legcsekélyebbet észre venni. Elővigyázóan tapogatózott egy pár lépésnyire. A fény egy sarokba esett s a padlóról kevésse felemelt fekvőhelyet tett láthatóvá. Még egy lépéssel közeledve egy emberi alak körvonalait ismerte fel.

— Breida, kiáltá halk hangon. Semmi válasz. Mélyebben levilágított. Homályhoz szokott szeme most egy alvó férfi halotthalvány arcát ismerte fel. A szakál megvadult, a haj kócos volt a bezárt szemhéjakon mély fekete árnyék feküdt és a vértelen ajkak erősen össze voltak szorítva.

Breida Lajos volt ez: — a szép vidám férfi, ki pár nap előtt neki elvakulva hódolt, megrészegülve szerelemről, előtte állt?

Kit biztatott, hogy kövesse czelját, míg eléri azt?

De nem volt vesztegetni való ideje, sem a gondolkodásra, sem a pihenésre.

— Breida, kiáltott hangosabban. Breida ezredes!

A kiáltás felébresztette az alvót. Fáradsággal felemelkedett s mereven maga elé nézett.

— Ki szólit?

— Én vagyok Sibilla. Eljöttem, hogy önt megszabadítsam.

Borzalmas nevetés hangzott.

— Megszabadítani? Kit? A hajdani Breida Lajost a meghalt ezredes?

— Drágák a perczek! Oh! Breida önnek lesz ereje.

Önkénytelenül feléje nyújtotta kezét, hogy a jelenlétre ébressze.

Breida az érintésnél megfordult és Sibilla arcába nézett. A legborzasztóbb gyűlölet, utálat kifejezésével lökte el kezét.

— Te itt! El te nyomorult, átkozott! Te csábító. Hagyj el!

Amit Sibilla itt átélt, csak később lett jelentőségteljes, most csak őt akarta megmenteni.

— Nem én, ön menjen. Nem tudósították? kiáltá kétségbeesetten.

— Tudósították? Igen! holaap ítélőszék elé visznek s az áruló halálát hallom. Oh! hogy nem talált jobban a golyó, mely ért. Oh, hogy nem vagyok képes a sebet feltépni, hogy elvérezek.

Sibilla borzadt. Áruló volt Szever? Vagy a beteg felejtette el az üzenetet? Mindegy, a pillanatot sürget.

— Önnek menni kell! Breida emelkedék fel, vegye e köpenyt. Midenről gondoskodva van. Kivezetik a börtönből, balra a lőportorony mellett le.

Mialatt beszélt, a lámpát a székre helyezte, mely Breida ágya előtt állt; még egy más tárgyat is tett mellé s éppen a köpenyt akarta levenni, mely alakját elfedte.

Nem vette észre, hogy az ezredes mily figyelmesen nézett reá s hogy kezét a székre helyezett tárgy után nyujtotta ki.

Midőn Sibilla megfordult, magasan felemelkedve állt előtte, jobbájában a pisztolyt tartva.

— Juché! Juché! Köszönet bájos szerelmem. Hadd játszuk Egmondot a börtönben a mi módunk szerint. Most meg vagyok mentve — meg vagyok szabadítva. Az árulót nem itélik el; a golyó ismeri utját.

Sibilla rá akart rohanni, hogy a fegyvert kezéből kiszakítsa. Ő azonban erősebb volt mint a leány. Bal karjával a földre lökte. Egy csattanás s mellette feküdt — látszólagosan mindketten élettelenek voltak.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A szabadelvű párt értekezlete.

Budapest, május 14. (Saj. tud. táv.)

A szabadelvű párt mai értekezletén nyugodtabb hangulat uralkodott, mint az előző estéken. A javaslatához Tisza István több módosítást terjesztett elő, melyet előzőleg Széll Kálmánnal és Szilágyi Dezsővel megbeszéltek. A módosítandókat részben elfogadták, de nagy részt elvetették. A beszédekre vonatkozó szakaszt kibagyták a javaslatból.

Vilmos császár Metzben.

Metz, május 14. A császári pár ma ideérkezett és néhány napig az urvillei kastélyban marad. Vilmos császár Strassburgból jövet a szomszéd Frescaty-ban megnézte a katonák gyakorlatait. (M. T. I.)

Királyok Abbáziában.

Abbázia, május 14. György görög király ma reggel 9 órakor a Pszara hajóról kíséretének egy tagjával a Villa Angiolinába ment, a hol a román királyi pár a terraszon várta. Károly király a lépcsőn eléje ment a görög királynak, a ki egyszerű séta öltözetben jelent meg és a legszívesebben üdvözölte. György király a terraszra ment, kezét csókolt Erzsébet királynőnek és egyideig ott maradt a királyi pár társaságában, azután pedig a román királylyal minden kíséret nélkül sétára indult. (M. T. I.)

A marosvásárhelyi választás.

Budapest, május 14. (Saj. tud. táv.)

A marosvásárhelyi véres választás ügyében a törvényszék Csiki választási elnök és Bernády főkapitány ellenében az eljárást megszüntette.

Tűz egy hajón.

Asztrakhán, május 14. A Volga folyón egy naftaszállító hajón tegnap tűz támadt. A nagy szél égő fadarabokat vitt a többi naftaszállító hajóra. A víz színét égő olaj borította. A folyón magukra hagyott csolnakok usztak. A tűz mintegy 200,000 rubel értékű fát hamvasztott el. Azt hiszik, hogy a tűz gyújtogatás műve. (M. T. I.)

Egy pártelnök öngyilkossága.

Szllagy-Somlyó, május 14. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi párt elnöke agyonlőtte magát. Az öngyilkosság híre a városban nagy szenzációt kellett.

Kinai bonyodalom.

London, május 14. a Timesnak jelentik Pekingből, hogy a kínai meghatalmazottak javaslatát mellékelni fogják Kinának a hatalmasságok jegyzékére való válaszához. A válaszában a kínai kormány a pénzügyi nehézségekre utalva, csodálkozását fogja kifejezni a követelt kártérítési összeg nagysága felől és annak leszállítása valamint a behozatali és kiviteli vámoknak egy harmadrésszel való emeléséhez a hatalmasságok beleegyezését fogja kérni. (M. T. I.)

NYILTTÉR.

Egy használt,

de jó karban levő JÉGSZEKRÉNY

jutányos áron megvételre kerestetik. —
Czím a kiadóhivatalban.

A „Polgári takaré- és segélyszövetkezet” 6-ik évtársulatának befizetései ünnep miatt holnap, azaz csütörtökön d. e. 9—11 óráig teljesítendő.

KOZGAZDASAG.

A Gazdasági Egyesület ülése.

A Biharmegyei gazdasági egyesület igazgató-választmánya e hó 14-én délelőtt 10 órakor **Szabó József** e. elnök elnöklése alatt gyűlést tartott.

Jelen voltak:

Alexander Lajos, **Bereczky Géza**, **Csapó Dezső**, **Felszer Antal**, **Fodor László**, **Gálbory Samuel**, **Markovits Károly**, **Fekánovits Imre**, **Pókay Dezső**, **Zatureczky István**, **Markus László** e. pénztárnok, **Weingärtner Andor** e. titkár.

Szabó József a gyűlés megnyitása után felhívja a titkárt a tárgyak előterjesztésére.

Földmivelésügyi miniszter **Berettyó-Ujfalu** község által megállapított piaci helypénztervezet véleményezést végeztetve megküldötte.

Az igazgató választmány, bár a mezőgazdasági terményekre megállapított helypénzeket túlmagasnak találja, mindazonáltal ahhoz hozzájárul, tekintettel arra, hogy a piacokra nagyobb befektetést óhajtanak eszközölni. Kifejezték ad azonban a választmány annak, hogy ha a tervezett befektetések a magasabb helypénz által törlesztve lesznek, a község a helypénzt szállítsa le. A helypénz tervezet utolsó pontjához, azonban mely szerint vasárnapokon kívül házhoz szállítandó termények vagy cikkek után szintén a megállapított helypénz szedessék — nem járul hozzá a választmány.

Földmivelésügyi miniszter értesít azon eljárásról, melyet követni kell olyan esetekben,

amidőn a katonai kincstár részére szállítónak bizonylatot ad az egylet. — Tudomásul vétetett a megbízott az elnökség alkalmazkodás végett.

Földmivelésügyi miniszter értesíti az egyletet, hogy a párisi világiállításon bemutatott **Hazánk mezőgazdasági kiállítása** Budapesten a Városligetben levő iparsarnokban lett elhelyezve, melyet mindenki díjmentesen megtekinthet. Ezyttal bejelenti elnök, hogy a kiállítás megnyitására meglett líva s így azon részt vett és a kiállítás megtekintésére a titkárt is kiküldötte. A titkár előterjeszti ismeretét a kiállításáról. Az igazgató választmány megbízta a titkárt a kiállítás ismeretéről szóló jelentéseinek a lapokban közzétételére.

Biharvámegye alispánja felkéri az együletet, hogy a **községi faiskola** kezelők részére tartandó tanfolyam alkalmával a gyakorlati szakmutatások eszközésére az egyleti faiskolát bocsássuk rendelkezésére — a választmány készséggel hozzájárul a vármegye alispánjának kéréséhez.

O. G. E. a **tagosítás** kérdésében javaslatot küldött véleményezés végett, igazgató választmány véleményének kifejezésére az O. G. E.-nek május hó 20-án tartandó szakosztályi gyűlésein küldöttsége által ad kifejezést.

Halász Viktor nagybárdi lakos azon kéressel fordul az együlethez, miszerint **új találmány** ekéjét bírálja felül. Az igazgató választmány **Halász Viktor** ekéjének megbirálására **Telegdy József** alelnököt, **Zathureczky István** és **Fodor László** választmányi tagokat kéri fel.

Fekánovits Imre beterjeszti jelentését a **komádi házi ipar tanfolyam** berekesztéséről. A tartalmas jelentésből örömmel győződött meg az egylet a szép előhaladásról, melyet a tanfolyamon résztvevők tanusítottak, a választmány midőn tanfolyam előmozdításának köszönetet mondott, feliratban kéri a földmivelésügyi minisztert, hogy a jövő évi folyamon több helyt engedélyezzen házi ipari tanfolyamot.

Pókay Dezső kerületi állattenyésztési felügyelő értesíti az együletet, hogy a földmivelésügyi miniszter f. évi **állatkiállításokra 800 korona segélyt** engedélyezett. Miután az egylet f. évi költségvetésében szintén 800 koronát vett fel **kiállításra** s így ezen célra összesen 1600 korona áll az egylet rendelkezésére. Felhívja elnök a választmányt, miszerint nyilatkozzék, hogy hol látja legcélszerűbbnek a f. évben az állatkiállításokat megtartani. Igazgató választmány beható eszmecsere után a **kiállítás** helyéül **Berettyó Ujfalut** és **Belényest** jelölte ki.

Előterjesztetett az **Iklódon** bemutatott újabb fajta répművelési eszközökről szóló jelentés. Választmány a latin szerűtartásu káptalanak azon szíves előjárásáért, hogy megengedje az eszközöknek Iklódon való bemutatását, köszönetet mondott.

Elnök jelenti, hogy a kötetendő autonóm **vámtarifára** vonatkozó részletes véleményes jelentését az egyletnek felterjesztette. Tudomásul vették.

Elnök előterjeszti, miszerint szükségét látva, hogy a telefon az egylet irodájába bevezetessék. Igazgató-választmány az elnök előterjesztéséhez hozzájárul s elhatározza, hogy a telefont az irodába bevezeti. Végül a választmány felhívja a pénztárnokot, hogy az egylet évnegyedes gyűlésére mindig részleges jelentést tegyen.

Elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére **Felszer Antal** és **Bereczky Géza** urakat kórvén fel a gyűlést berekeszti.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1901. május hó 14-ik napján tartott vásárban eladott természettermények és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 11.40—13.80. Kétszeres buza 13.40—13.—. Rozs 13.80—13.20. Arpa 12.40—11.60. Zab 12.80—12.20. Tengeri: 10.60—10.30. Borsó 34.—. Lencse 40.—. Bab 15.40. Kékeskása 25.—. Burgonya 5.—. 100 kiló lángliszt 26.—. zsemlyeliszt 25.50. fehérkenyér liszt 24.50,

barnakenyér liszt 21.—. széna fuvarral 5.20, szalma 1.10 Szalonna 106.—, 6 kiló zsup-szalma —20, 150 dkg alom-szalma —14. 1 köbm. búkkfa 6.30, tölgyfa 5.80, cserfa 6.60, 100 kiló marhahus —.96, öntött gyertya —.84, Lámpaolaj —.80. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —.80. Pálinka —.72, Szilva-pálinka 1.60, Szesz 2.—. 1 mm. kősó 21.50, nyers fagyú —.48. olvaszt. fagyú 72.—, szapan 48.—, mosott birka gyapju —.—, magyar gyapju, —.—. Egy hektoliter ó bor 66.—, új bor 54.—, mész 2.30, kemény faszén 3.20, puha faszén 3.—. kendermag 22.—. köles —.—. repce —.—, dió 56.—, mogyoró —.—, aszalt szilva 42.—. Egy kilogramm savanyu káposzta —, szalona 1.28, sertéshus —96, juh-hus 64, veres hagyma 18, fog hagyma 50, bors 2.20, paprika 2.40, barnakenyér 20. Egy liter. kőolaj 44, mm. búkköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—. 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Marha ártáblázat 1901. május hó 14-ről. Egy pár első rendű jármás ökör 660—700, egy pár másodrendű jármás ökör 540—640, egy pár harmadrendű jármás ökör 280—500, 1 drbfelső tehén 120—260. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 180—250. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—180, 2 drb. veres borju 14—40, 1 drb. fél éves borju 32—48, 1 drb egy éves borju 46—76, két éves borju 70—200. 1 drb hizott sertés 78—138, 3 pár fél éves 30—34, 1 pár egy éves sertés 38—60, 1 pár két éves sertés 70—160. 1 drb igás ló 160—250, 1 pár ökörbőr 40—52, 1 pár tehénbőr 26—36. 1 pár bobujbőr 10—22, 1 pár lóbor 10—20.

Forgalmi kimutatás 1901. évi május hó 14-ről. Tiszta buza körülbelül 1700 hltr, kétszeres buza 160 hltr, rozs 320 hltr, árpa 130 hkl. zab 150 hltr, tengeri 500 hltr, burgonya 550 hltr. Lábás jószágok: Hizott sertés mintegy 140 drb, félhizott 250, sovány 270, süldő 860, malac: 800, hizott marha 16, jármás ökör 350, fejős tehén 270, borju 300, bivaly 11, juh és kecske 450, ló 404.

Reich Jenő és Társa

Tőzsdé jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Hataridők.

Budapest, május 14.	
Buza októberre	7.81
Buza áprilisra	7.75
Tengeri	5.40
Rosz okt.	6.92
Zab ápr.	6.47
Káposzta, repce, aug.	—

Értéktőzsdé

Budapest, május 14.	
Osztrák hitel	721.75
Magyar hitel	728.50
Allamvasut	690.—
Rimamurányi	528.50
Magyar jelzálog	466.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. május 14-én.

Magyar aranyjárdék 4%	117.50
Magyar koronajárdék	95.—
Magyar vasuti kölcsön aranyban $\frac{4}{100}$	120.75
Magyar vasuti kölcsön ezüstben $2\frac{1}{2}\%$	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	93.25
Halméresi jog megváltási kötvény	99.65
Horvátb-szlavónföldtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	174.—
Tiszszabályozás szegedi sorsjegyek kölcsön	141.50
Osztrák járdék papírban	98.25
Osztrák járdék ezüstben	97.80
Osztrák járdék aranyban	117.60
Osztrák korona járdék	97.25
Osztrák államsorsjegyek	140.50
Osztrák magyar bank részvény	16.70
Magyar hitelbankrészvény	699.—
Osztrák hitelintézet részvény	689.—
Párisi vista	95.60
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	19.09
Németbirodalmi márka	117.45
London vista	240.40
20 márkás arany	28.52

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Árverési s árlejtési hirdetmény.

A Nagyváradi város tulajdonát képező alább jelzett ingatlanok értékesítése, továbbá a város részére szükséges munkálatoknak vállalat útján leendő biztosítása céljából 1901. évi június hó 3-ikán délelőtt 10 órakor a városház tanács-termében árverés illetve árlejtés fog tartani.

Árverés tárgyát képezik:

1. a sztaroveczky-utcai 159. számú, ugynevezett Füzesséry-féle háznak magánjellegű árverésen leendő eladása, a kikiáltási ár 28000 korona, bánatpénz 2800 korona;

2. a »Három rózsza« épületben a Turóczy-féle bolt helyébe a városi mérnöki hivatalnál levő s ott megtekinthető tervek szerint építendő bolthelyiség és lakás bérbe adása, kikiáltási ár 1000 korona s az árverési feltételekben megállapított egyéb mellék szolgáltatások, bánatpénz 250 korona, a bérleti idő 1901. évi november 1-től számítandó 3 év;

3. a püspökségi magtár épület jelenleg is bérbeadott részeinek 1901. évi július hó 1-től 1902. évi június 30-ig terjedő egy évre leendő bérbeadása kikiáltási ár 2100 korona, bánatpénz 525 korona.

Árlejtés tárgyát képezik:

1. a kir. ítélő tábla részére szükséges s a költségvetés szerint 22285 korona 18 fillérrel előirányzott felszerelések előállítására és szállítására; szállítási határidő 1901. évi október hó 1-ső napja. Bánatpénzül az előirányzati összeg 10%-a vagyis 2228 korona 52 fillér teendő le;

2. a városi vízműtelep vízbőségének biztosítása céljából tervezett s 35868 koronával előirányzott betonfenékgátak, ezekkel kapcsolatos partbiztosítási munkálatok előállítására, bánatpénzül 3600 korona teendő le.

Ajánlatot csakis az árverési illetve árlejtési feltételeknek megfelelően s szóbeli ígéret, vagy írásban zárt ajánlat útján lehet tenni.

Szóbeli ajánlattevők bánatpénzeiket az árverés, illetve árlejtés megkezdése előtt tartoznak alulírott kezeihez letenni s ez alkalommal az árverési illetve árlejtési feltételeket is annak elismeréséül, hogy azokat ismerik s magukra nézve kötelezőknek elfogadják, aláírni kötele-

sek; zárt ajánlatok — melyekhez a bánatpénz vagy a városi pénztár által kiállított letéti nyugta is csatolandó — csak a fent kitelt határidőig fogadtnak el s ezekben ajánlattevők azon körülményt, hogy az árverési, illetve árlejtési feltételeket ösmerik s magukra nézve kötelezőknek elfogadják, világosan kitenni tartoznak.

Az árverési, illetve árlejtési feltételek alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Nagyváradi, 1901. május hó 14-én.

Komlóssy József.

jog- és gazdaságügyi tanácsnok,
mint az árverési küldöttség
elnöke.

A tisztelt vevő közönség szives figyelmébe!

Szines és fekete selyem

szövetek ruhára és blousokra, ugyszintén selyem és félselyem napernyőket, karton, zephir és selyem

blousokat

ma a legolcsóbban lehet bevásárolni

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA cégénél,

Nagyváradi, Szt. László-tér.

98-3-15

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyváradi, Apáczai-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,
számlák, fairagaszkok,
báti meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.